

Psykiatrifondens

Årsberetning 2021

Psykiatrifonden kæmper for en psykiatri i verdensklasse. Alle mennesker med en psykisk sygdom, eller som er i særlig risiko for at få det, skal mødes med den støtte og behandling, de behøver. I tide. Det vil vi sikre ved at være den centrale og mest indflydelsesrige organisation på området.

”

Jeg har så svært ved at håndtere min egen sorg og angst lige nu, og tanken om, at jeg skal tage mig af ham, virker enormt skræmmende. Men det var simpelthen så godt for mig at få øje på, at jeg nok føler mig enormt alene og føler, at alt det, jeg oplever, er forkert.

”

Jeg kan mærke, at det var rart at fortælle dig om det og fortælle det til en anden. Måske kan jeg fortælle dig om livskrisen en anden dag.

Citater fra Psykiatrifondens chatrådgivning

Psykiatrifondens rådgivning i 2021

I 2021 havde Psykiatrifondens telefonrådgivning i alt 12.080 samtaler. I 2020 var det tal 10.680. Det svarer til en stigning på 13%.

I chatrådgivningen var der 1.198 chatsamtaler i løbet af 2021, dvs. en del flere end i 2020, hvor der var 931. Rådgivningen besvarede 214 til brevkassen. Det er en voldsom stigning fra 2020, hvor 49 henvendelser blev besvaret.

Foto: Søren Kuhn

Ledelsens beretning 2021

I 2021 kunne Psykiatrifonden fejre sit 25-års jubilæum, og vi markerede det kvarte århundrede med den store kampagne "Lad os ændre historien". Budskabet i kampagnen var klart: Vi skal holde op med at stemple mennesker med psykisk sygdom. Og selv om der er sket meget de seneste 25 år, er der stadig hårdt brug for Psykiatrifonden. For vi taler mere om psykisk sygdom, og vi ved mere, men der er fortsat meget stor ulighed i behandlingen og forståelsen af psykisk og fysisk sygdom, og tabuer står stadig i vejen for åbenheden.

Vilje og engagement

Psykiatrifonden blev i sin tid født af psykiater Jes Gerlachs stærke vilje og lige så stærke ønske om at fortælle om psykisk sygdom på en anden måde, end man ellers gjorde i 90'ernes Danmark. Bogudgivelser og udviklingen af det blad, vi fortsat sender ud til vores støttemedlemmer, var de første synlige markeringer af, at Psykiatrifonden var etableret, og nogle år senere takkede Hendes Kongelige Højhed Kronprinsesse Mary ja til at blive vores protektor. Det har været foreløbig 16 år med et stort og ægte engagement fra Kronprinsessen, og det skinnede da også meget klart igennem i den tale, Kronprinsessen holdt ved vores jubilæumsfest i november måned:

”

Her i Psykiatrifonden har I gjort en stor og vigtig indsats for at bryde med tavsheden, med tabu, fordomme og misforståelser gennem de seneste 25 år. Tillykke med jubilæet. Det betyder meget for mig at være Psykiatrifondens protektor. Jeres arbejde er vigtigere end nogensinde.

Hendes Kongelige Højhed Kronprinsesse Mary

En tydelig indgang til hjælp

Børn og unges psykiske mistrivsel er noget af det, vi har brugt flest kræfter på i 2021. I 2020 publicerede vi resultaterne af vores forsknings- og udviklingsprojekt Mind My Mind, som er et tilbud om lettere behandling i PPR, kommunens pædagogiske, psykologiske rådgivning. I 2021 tog en række nye kommuner Mind My Mind til sig, så børn og unge i psykisk mistrivsel i nu otte danske kommuner kan få evidensbaseret, lettere behandling, som sættes i gang hurtigt og som har klar effekt.

Indsatsen for børn i psykisk mistrivsel er generelt præget af lang ventetid, en for begrænset tilbudsvifte og for få ressourcer. Løsningen er én tydelig indgang til hjælp af høj kvalitet i alle kommuner, mener vi.

Forhåbentlig bliver 2022 året, hvor det bliver virkelighed. I det faglige oplæg, som Sundhedsstyrelsen og Socialstyrelsen offentliggjorde i midten af januar 2022, som er forarbejdet til en tiårsplan for psykiatrien, er et sådant tilbud nævnt som en meget høj prioritet.

Spørg mere – så fylder det mindre

310.000 børn og unge i Danmark vokser op med en forælder med psykisk sygdom. Få får hjælp af en voksen til at tale om det, og det kan få konsekvenser som mistrivsel og i værste tilfælde en psykisk lidelse. Det vil Børns Vilkår, Psykiatrifonden og Ole Kirk's Fond hindre med partnerskabet 'Spørg mere – så fylder det mindre', som skal sikre børnene mere hjælp og støtte. Partnerskabet kom rigtig godt fra start i 2021.

Psykisk sygdom i familien er hverken børnenes skyld eller ansvar. Det ved forældrene, men det ved børnene ikke altid, da det kan være svært at tale om sygdommen i familien.

Børnene kan ikke løfte ansvaret alene, og derfor anbefaler partnerskabet, at det i psykiatrien og hos den praktiserende læge bliver fast procedure at spørge til børnene.

Psykiatrifonden arbejder på flere fronter for at få etableret systematisk opsporing, ret og adgang til hjælp for børn i familier med psykisk sygdom. Viden blandt fagpersonerne omkring børnene er essentiel for, at de bliver set, hørt og hjulpet. Derfor er vi stolte af at drive Det Nationale Kompetencecenter for Børn og Unge i familier med psykisk sygdom (Kombu) sammen med Region Nordjylland og Region Hovedstaden. Det har vi gjort siden 2019, og i 2021 har vi særligt haft fokus på at udbrede

kendskabet til de uddannelsesforløb, Kombu tilbyder, som fx Fagligt Fyrtårn. De første 120 er nu blevet uddannet og er klar til at styrke indsatsen til børn i familier med psykisk sygdom. Læs meget mere på kombu.dk

En stor tak

Også i år vil vi rette en stor tak til Psykiatrifondens knap 22.000 støttemedlemmer og erhvervsstøttemedlemmer.

Vores støttemedlemmer styrker vores legitimitet og gennemslagskraft, og støttemedlemmernes tillid og opbakning er sammen med vores viden og erfaring grund til, at politikere og andre vigtige aktører lytter til os.

Samtidig vil vi rette en lige så stor tak til de fonde og andre samarbejdspartnere, der er helt afgørende for vores arbejde.

Ønskes: Forpligtende tiårsplan

Nu står vi med stor energi og en vis utålmodighed i startboksen til 2022. Vi har længe ventet på, at politikerne sætter sig omkring forhandlingsbordet og bliver enige om den længe ventede og meget nødvendige tiårsplan for psykiatrien i Danmark. Og vi er glade for, at vi fra vores plads i følgegruppen til Sundhedsstyrelsens og Socialstyrelsens faglige oplæg har bidraget på mange punkter, der er prioriteret i oplægget.

Det er helt afgørende, at resultatet af de politiske forhandlinger bliver en ambitiøs og tværpolitisk forpligtende tiårsplan for psykiatrien og forebyggelsen af psykisk sygdom i Danmark. En plan, der ligestiller psykisk sygdom med fysisk sygdom og bliver udviklet med samme alvor, nødvendighed og selvfølge som kræftplanerne i sin tid gjorde.

Med venlig hilsen

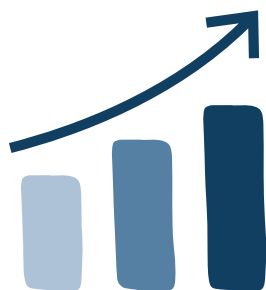
Marianne Skjold,
direktør

Torsten Bjørn Jacobsen,
formand

Psykiatrifonden 2021

I tal og fakta

Flere bruger Rådgivningen

Psykiatrifonden tilbyder gratis, anonym rådgivning på telefon, chat og mail hver dag, året rundt. **I 2021 besvarede de godt 130 frivillige rådgivere 13.500 henvendelser.** Det er 13% flere end året før.

Så mange støtter vores arbejde

Ved årsskiftet 2021/22 havde Psykiatrifonden **knap 22.000 støttemedlemmer.** De godt 600 af dem er erhvervsstøttemedlemmer. Hvis du vil vide mere om mulighederne for at støtte vores arbejde, kan du læse mere på under 'Støt'.

Alliancer og netværk

Psykiatrifonden indgår i en del alliancer og netværk, ligesom vi sidder i en række arbejdsgrupper og andre former for initiativer, hvor vi deler vores viden og indsigt med andre og løfter sammen med dem. Her ser du nogle af dem:

Psykiatricaliancen er et netværk af organisationer, der arbejder med eller omkring psykiatriområdet. Medlemsorganisationerne repræsenterer en bred skare af patienter, brugere, pårørende og faggrupper inden for forebyggelse, behandling og sociale tilbud.

VærdigReform er et samarbejde mellem mere end 60 faglige og sociale organisationer. Samarbejdet sætter fokus på de store problemer, som reformen om fleksjob, ressourceløb og førtidspension, der trådte i kraft 1. januar 2013, har medført.

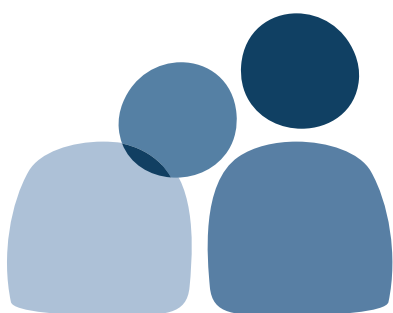
Sammen om mental sundhed er et bredt partnerskab på tværs af sundheds- og beskæftigelsesområdet, som dækker både det private og offentlige arbejdsmarked. Partnerskabets formål er at styrke den mentale sundhed på arbejdspladsen og mindske mentale helbredsproblemer.

ABC for mental sundhed bidrager med konkrete råd til, hvad vi selv kan gøre for at styrke vores mentale sundhed. Samtidig sætter projektet rammerne for en lang række meningsfulde fællesskaber, aktiviteter og arrangementer, som alle kan være en del af.

Collaborative Outcomes on Health and Functioning during Infection Times, forkortet til **COH-FIT**, er en stor international undersøgelse af det fysiske og psykiske helbred i lande påvirket af coronavirus-pandemien (Covid-19).

Sådan arbejder Psykiatrifonden for at skabe forandringer

I Danmark får hver tredje af os på et tidspunkt i livet en psykisk sygdom. **Hvert år har mere end 700.000 voksne symptomer på det.** Og i hver eneste skoleklasse sidder der et eller to børn med så store psykiske problemer, at de har brug for professionel hjælp.

Psykisk sygdom rammer tidligt

Psykisk sygdom rammer **ofte første gang, når man er barn eller ung.** Derfor arbejder vi for, at ingen børn eller unge udvikler en psykisk sygdom. Det kræver tidlig opsporing, forebyggelse og hurtig, effektiv og kvalificeret hjælp til de børn og unge, der har brug for det.

Tabuer og fordomme ryddes af vejen

Psykisk sygdom er omgærdet af tabuer og fordomme. Dem vil vi bryde ned. Værktøjet er viden og indsigt. Derfor arbejder vi med oplysning, uddannelse og kurser. Vi hjælper gennem rådgivning og samtalegrupper. Og vi udvikler og gennemfører projekter, som forebygger, giver ny viden og bedre behandling. **Det skaber større forståelse, bedre vilkår og varige forbedringer** for mennesker med psykisk sygdom og deres pårørende.

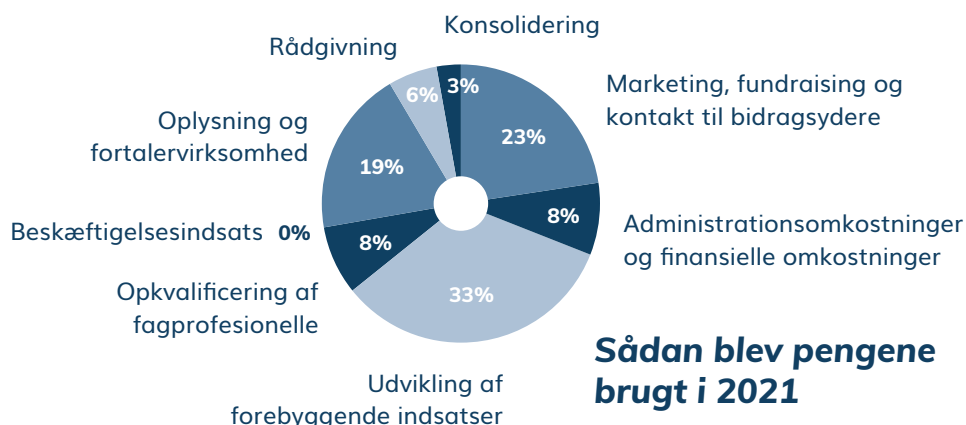
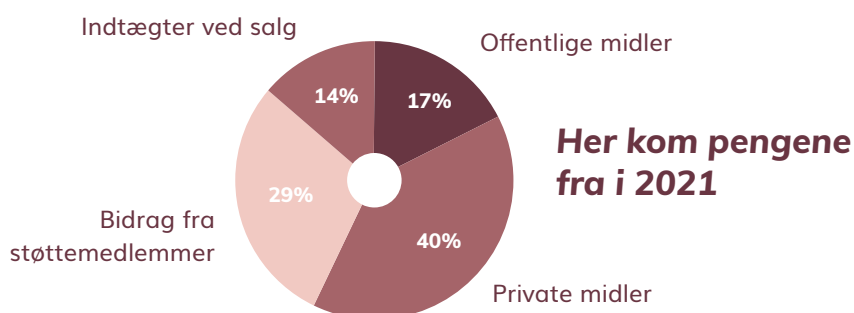
Evidens og stærke samarbejder

Psykiatrifonden arbejder løsningsorienteret, langsigtet og vedholdende. Baseret på evidens og i samarbejde med fagfolk, kommuner, virksomheder og andre organisationer. **For kun sammen kan vi bekæmpe psykisk sygdom.**

Sådan blev pengene brugt i 2021

I 2021 fordelte Psykiatrifondens indtægter og omkostninger sig sådan, at vi fik 46,9 mio. kr. ind i form af indsamlede midler, bidrag fra støttemedlemmer, fondsmidler, offentlige midler og ved salg af kurser, uddannelser og andre ydelser. I 2021 gik 69 procent af midlerne til at opfylde Psykiatrifondens formål,

som er at udvikle forebyggende indsatser, opkvalificere fagpersonale, yde rådgivning, drive oplysnings- og fortalervirksomhed og beskæftigelsesindsats. De resterende 23 procent fordelte sig på marketing, fundraising og kontakt til bidragsydere. Rene administrationsomkostninger udgjorde 8 procent.

Fokuspunkter 2022

I 2022 vil Psykiatrifonden bekæmpe psykisk sygdom ved at:

- Arbejde for at skabe større sammenhæng i behandling og forebyggelse af psykisk sygdom.
- Arbejde politisk for at udbrede metoden Mind My Mind, der hjælper skolebørn i psykisk mistrivsel, som et standartilbud til alle børn i målgruppen.
- Sikre hjælp og støtte til alle børn, der vokser op med en mor eller far med psykisk sygdom gennem udbredelse af hjælp til familier med psykisk sygdom i kommuner og regioner.
- Arbejde for at styrke forskning, der kan forbedre behandlingen af mennesker med psykisk sygdom.
- Arbejde for accept og forståelse for psykisk sygdom og for bedre liv med psykisk sygdom.

Ring, chat eller skriv

Psykiatrifondens rådgivning er både for dig, der har en psykisk sygdom, og for dig, der oplever, at livet er svært - måske pga. ensomhed, sorg, stress eller en livskrise. Rådgivningen er også for dig, der er pårørende, og for dig, der møder mennesker med psykiske problemer i dit arbejde. Faglighed, imødekommenhed, interesse og respekt er nøgleord i vores rådgivning. Vi tilstræber at skabe en åben og tryk kontakt til alle, der henvender sig. Rådgivningen er gratis og anonym.

Læs mere om, hvordan du får rådgivning på chat, telefon eller mail på psykiatrifonden.dk under "Få hjælp", eller ring til rådgivningen på tlf. 39 25 25 25.

Psykiatrifonden er en privat sygdomsbekæmpende organisation, som arbejder for indsamlede midler.

Tlf. 3929 3909
psykiatrifonden.dk